

UCHWAŁA NR 193 /2009
KOLEGIUM REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w ZIELONEJ GÓRZE
z dnia 21 października 2009 r.

Na podstawie art. 18 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) i art. 91 ust.1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz.1591 ze zm.), po przeprowadzeniu postępowania nadzorczego w przedmiocie zgodności z prawem uchwały Rady Miasta i Gminy Witnica Nr XLIII/256/2009 z dnia 17 września 2009 r. w sprawie przekazywania środków budżetowych sołectwom Gminy Witnica,

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze,
stwierdza nieważność badanej uchwały w całości, z powodu podjęcia jej bez podstawy prawnej.

UZASADNIENIE

Uchwałą Nr XLIII/256/2009, na sesji w dniu 17 września 2009 r. Rada Miasta i Gminy w Witnica, działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, uchwaliła zasady przekazywania środków budżetowych sołectwom Gminy Witnica. Uchwała ta określiła zasady prowadzenia gospodarki finansowej sołectw, procedury związane z gospodarką finansową sołectwa, kompetencje finansowe sołectwa, nadzór nad gospodarką finansową sołectwa. Rada w § 29 w/w uchwały postanowiła, że „ uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego”. Postanowiła również, w § 26 ust. 1 badanej uchwały, iż postanowienia § 9 ust. 1, § 10 ust. 1 i § 11 wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2010 r.

Przedmiotowa uchwała została przekazana do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze w dniu 5 października 2009 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze badając przedmiotową uchwałę stwierdziło, że została ona podjęta bez podstawy prawnej, ponieważ wskazany przez Radę Gminy przepis art. 18 ust. 2 pkt. 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) nie stanowi ustawowego upoważnienia dla organu stanowiącego do podjęcia takiej uchwały. Zgodnie z treścią tego przepisu do wyłącznej właściwości rady gminy należy ustalanie zakresu działania jednostek pomocniczych, zasad przekazywania im składników mienia do korzystania oraz zasad przekazywania środków budżetowych na realizację zadań przez te jednostki.

Powołany wyżej przepis nie może stanowić samodzielnej podstawy prawnej do podejmowania uchwał przez Radę Gminy określających zasady przekazywania środków budżetowych sołectwom Gminy Witnica. W obecnym systemie prawnym, w świetle art. 184 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) uchwała budżetowa gminy może również określać wydatki jednostek pomocniczych gminy, uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy.

Nie jest zatem prawnie dopuszczalne aby podstawą gospodarki finansowej sołectwa był roczny plan finansowo – rzeczowy przyjęty w formie uchwały zebrania wiejskiego, tak jak określono w § 3 spornej uchwały. Sołectwa jako jednostki pomocnicze gminy są finansowane w ramach budżetu, który jest w świetle art. 165 ust. 2 cyt. wyżej ustawy o

finansach publicznych uchwalany w formie uchwały budżetowej na rok budżetowy. Uchwała ta stanowi podstawę gospodarki finansowej jednostki samorządu terytorialnego, (a więc również jej jednostek pomocniczych) w roku budżetowym.

W dniu 20 lutego 2009 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę o funduszu sołeckim (Dz. U. Nr 52 poz. 420), która pozwala gminom na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki do dnia 31 marca roku poprzedzającego rok budżetowy. Wyodrębnienie to następuje w drodze uchwały rady gminy, w której wyraża zgodę na wyodrębnienie w/w funduszu. Rada może również podjąć uchwałę o nie wyrażeniu zgody na wyodrębnienie tegoż funduszu. Zasady funkcjonowania funduszu sołeckiego, nie będącego funduszem celowym, sposób obliczania wysokości środków przeznaczonych na sołectwa, zasady zwrotu w/w środków z budżetu państwa, terminy - są określone w w/w ustawie. Przedmiotowa ustawa określa również w art. 1 ust. 3, że środki funduszu przeznacza się na realizację przedsięwzięć, które są zadaniami własnymi gminy, służą poprawie warunków życia mieszkańców i są zgodne ze strategią rozwoju gminy.

Wyodrębnienie środków stanowiących fundusz sołecki nastąpi po raz pierwszy w uchwale budżetowej gminy na rok 2010, zgodnie z przepisami określonymi w w/w ustawie o funduszu sołeckim. Do uchwalania budżetów jednostek samorządu terytorialnego w formie uchwał budżetowych na rok 2010 będą miały zastosowanie przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240), które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2010 r. Zgodnie natomiast z art. 212 ust. 1 pkt. 9 tej ustawy - uchwała budżetowa określa uprawnienia jednostki pomocniczej do prowadzenia gospodarki finansowej w ramach budżetu gminy.

Możliwość podejmowania przez radę gminy odrębnych uchwał określających zasady przekazywania środków budżetowych sołectwom działającym na terenie danej gminy winna wynikać wprost z obowiązujących przepisów prawa materialnego w tym zakresie, gdyż organ władzy publicznej wykonując zadania publiczne obowiązany jest działać wyłącznie w granicach obowiązującego prawa.

Wynika więc z powyższego, iż Rada Miasta i Gminy Witnica podjęła przedmiotową uchwałę w sprawie zasad przekazywania środków budżetowych sołectwom Gminy Witnica bez podstawy prawnej.

Zgodnie z art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa, więc każde działanie władzy publicznej musi znajdować umocowanie w przepisach prawa (w tym prawa materialnego) upoważniających do podjęcia danego aktu prawnego.

Ponadto Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze wskazuje, że zapis § 29 badanej uchwały, iż „ uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego” narusza art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), gdyż uchwała określająca zasady przekazywania środków określonym podmiotom (sołectwom na terenie Gminy Witnica) nie stanowi aktu prawa miejscowego i w związku z tym nie może wejść w życie, zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 68, poz. 449 ze zm.) po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubuskiego. Ponadto ustawodawca w tym przepisie używa terminu „ogłoszenie” a nie „publikacja”.

Uwzględniając powyższe orzeczono jak w sentencji niniejszej uchwały.

Na niniejszą uchwałę służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od dnia otrzymania uchwały za pośrednictwem tnt. Kolegium.

Przewodniczący Kolegium
Andrzej Skibiński